

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Επιμορφωτικό – υποστηρικτικό υλικό
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

**Πρόταση σχεδίου Δράσης της Σχολικής
Μονάδας για τη Θεματική ενότητα:
«Φροντίζω το περιβάλλον»**

2. Βαθμίδα: Νηπιαγωγείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόταση Σχεδίου Δράσης της Σχολικής Μονάδας

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ- ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ .....
Σχολική μονάδα	Νηπιαγωγείο
Αριθμός τμημάτων	
Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων	
Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)	
<p>Το Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας αποτελεί την αποτύπωση του ετήσιου σχεδιασμού του σχολείου σε όλα τα πεδία δράσης του, δηλαδή στη διδασκαλία και μάθηση, στη λήψη αποφάσεων, στις σχέσεις με τους γονείς και την τοπική κοινωνία, στη διαχείριση του κτιρίου κτλ. Σε αυτό αποτυπώνονται:</p> <p>A) Οι στόχοι του σχολείου ως προς τη διδασκαλία και μάθηση (μέθοδοι διδασκαλίας, συνεργασία εκπαιδευτικών για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης, δράσεις για τη βελτίωση του σχολικού κλίματος και των σχέσεων μεταξύ των παραγόντων της σχολικής ζωής, ενδοσχολική και εξωσχολική επιμόρφωση, μαθησιακές και πολιτιστικές δραστηριότητες, συνεργασίες με φορείς και άτομα εκτός σχολείου, διδακτικές και εκπαιδευτικές επισκέψεις, Ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, συμμετοχή σε διαγωνισμούς, μείωση της παραβατικότητας και της σχολικής εγκατάλειψης, πολιτιστικές-περιβαλλοντικές και άλλες εκδηλώσεις εντός και εκτός σχολείου, δράσεις ενημέρωσης της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας για τις δραστηριότητες του σχολείου κ.ά.</p> <p>B) Οι στόχοι του σχολείου ως προς τη δημοκρατική του λειτουργία, δηλαδή δημοκρατική λήψη αποφάσεων στο σύλλογο διδασκόντων, δημοκρατική και ουσιαστική λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων, ενίσχυση της έκφρασης της φωνής των μαθητών, κατάθεση προτάσεων για δραστηριότητες και ένταξης των πρωτοβουλιών τους στη σχολική ζωή, τακτική σύγκληση του Σχολικού Συμβουλίου, διαμόρφωση πολιτικής προστασίας της υγείας των μαθητών και των εκπαιδευτικών του σχολείου, ανάληψη δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης μέσα και έξω από το σχολείο, ενίσχυση του εθελοντισμού κ.ά.</p> <p>C) Οι στόχοι του σχολείου σχετικά με τη διαχείριση των πόρων και την φιλική προς το περιβάλλον λειτουργία του, με στόχο τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του σχολείου με ενέργειες όπως η μείωση της κατανάλωσης χαρτιού φωτοτυπίας, του</p>	

καυσίμου θέρμανσης, της ηλεκτρικής ενέργειας και του νερού, η χρήση οικολογικών καθαριστικών για τον καθαρισμό του σχολείου, η μείωση της παραγωγής στερεών απορριμμάτων, η αξιοποίηση ανακυκλώσιμων υλικών για εικαστικές και άλλες δραστηριότητες, η επιδιόρθωση και επαναχρησιμοποίηση υλικών, η πιθανή δημιουργία σχολικού κήπου, η εγκατάσταση και λειτουργία κομποστοποιητή, η αισθητική αναβάθμιση του σχολείου, η φύτευση δέντρων και καλλωπιστικών θάμνων, η εγκατάσταση συστήματος συλλογής βρόχινου νερού, η συμμετοχή του σχολείου σε δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος (καθαρισμοί ακτών, αναδασώσεις, προστασία αδέσποτων ζώων κ.ά. και γενικότερα η λειτουργία του σχολείου ως κόμβου για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα).

Δ) Η ενδιάμεση στάση αναστοχασμού και πιθανής αναθεώρησης του Σχεδίου Δράσης. Αυτή η στάση μπορεί να συμπέσει με το τέλος του Α' τετραμήνου.

Ε) Η παρουσίαση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων που υλοποιήθηκαν σε μια εκδήλωση προς το τέλος της σχολικής χρονιάς με στόχο τον εορτασμό της προσπάθειας, τη διάχυση των αποτελεσμάτων και την ενίσχυση της αειφορικής κουλτούρας.

Στ) Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης του σχολείου, επιβράβευση ομάδων και ατόμων, αποτύπωση και δημοσιοποίηση των επιτευγμάτων και καταγραφή των αναθεωρημένων στόχων για την επόμενη σχολική χρονιά.

Προετοιμασία για τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης του σχολείου

Ενέργειες που είναι σκόπιμο να προηγηθούν της ειδικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης του σχολείου των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων είναι οι ακόλουθες:

- Ο Σύλλογος Διδασκόντων ορίζει μια Επιτροπή Σχεδίου Δράσης. Σ' αυτήν συμμετέχουν είτε ο/η Διευθυντής/ντρια ή ο/η Προϊστάμενος/η με το σύνολο των εκπαιδευτικών (σε περίπτωση που η σχολική μονάδα έχει εκπαιδευτικό προσωπικό 1-3 άτομα) είτε ο/η Διευθυντής/ντρια ή ο/η Προϊστάμενος/η με 2 εκπρόσωπους του εκπαιδευτικού προσωπικού σε περίπτωση μεγαλύτερου πληθυσμού εκπαιδευτικών.

Η επιτροπή Σχεδίου Δράσης αξιοποιώντας κατάλληλες μεθόδους (π.χ. ανάλυση SWOT) προβαίνει σε καταγραφή των δυνατών, αδύνατων σημείων, των αναγκών και των εξωτερικών δυσκολιών του σχολείου και της ιεράρχησής τους. Καταγράφει σε ένα συνοπτικό κείμενο το **όραμα του σχολείου με ορίζοντα πενταετίας**.

Οι εκπαιδευτικοί **συζητούν με τα παιδιά σχετικά με το όραμά τους για ένα καλύτερο σχολείο**, καταγράφουν ιδέες και προτάσεις, αποτυπώνουν τις απόψεις για αλλαγές στη λειτουργία του σχολείου, στις εγκαταστάσεις και υποδομές.

Στη συνέχεια οι εκπαιδευτικοί στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων διερευνούν **το πλαίσιο** κάθε τμήματος και των αναγκών και των επιθυμιών των μαθητών /και μαθητριών και διαμορφώνουν μια αρχική επιλογή για τα επιμέρους θέματα που θα μπορούσαν να δουλέψουν σε κάθε τμήμα. Μπορούν επίσης να καθορίσουν τη σειρά με την οποία θα προσεγγιστούν οι Θεματικοί κύκλοι προσπαθώντας να υπάρχει μια συνεκτική αλληλουχία στα προγράμματα των Θεματικών Κύκλων.

Ακολουθεί συζήτηση στον σύλλογο διδασκόντων για την προϋπάρχουσα εμπειρία του σχολείου από την ενασχόληση με θεματολογία σχετική με αυτή των Θεματικών Κύκλων, την καλλιέργεια δεξιοτήτων και ανάδυση του προφίλ του σχολείου, καθώς και των αναγκών του.

Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου συζητούν μεταξύ τους και με τα παιδιά κάθε τμήματος, σχετικά με πρωτοβουλίες που μπορούν να αναλάβουν είτε σε επίπεδο τμήματος (π.χ. αισθητική αναβάθμιση του τμήματος), είτε σε επίπεδο σχολείου (π.χ. παρακολούθηση της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

κατανάλωσης χαρτιού φωτοτυπίας). Αυτές οι πρωτοβουλίες μπορούν να αναληφθούν από ολόκληρα τμήματα, από μεμονωμένες ομάδες που προέρχονται από ένα τμήμα ή από περισσότερα τμήματα. Οι ομάδες αυτές είναι πιθανό και δυνατό να εργάζονται συμπληρωματικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συνεργάζονται μεταξύ τους, με εκπροσώπους έγκριτων φορέων, με τους γονείς των μαθητών/μαθητριών, με συλλογικότητες από την τοπική κοινωνία, με το Δήμο και τις υπηρεσίες του και να οργανώνουν δραστηριότητες τόσο σε επίπεδο τμήματος/τάξης όσο και σε επίπεδο σχολείου, δίνοντας έμπρακτα την Ολιστική Διάσταση της προσέγγισης του Σχεδίου Δράσης του Σχολείου.

Η Ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων

Αφού έχει προηγηθεί η απαραίτητη προετοιμασία και συνεργασία, πραγματοποιείται η ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων κατά την οποία:

- Συμφωνείται ο βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης και το **όραμα** του σχολείου γενικά και ως προς την προαγωγή των δεξιοτήτων τόσο στα εργαστήρια, όσο και με την ευρύτερη σχολική ζωή, με βάση το πόρισμα της ανάλυσης αναγκών του σχολείου.

- Συμφωνούνται οι στόχοι της σχολικής μονάδας όπως αποτυπώνονται στο όραμα και στο συνοδευτικό κείμενο της ανάλυσης αναγκών του σχολείου (σχολικό κλίμα, σχολική κοινότητα, τοπική κοινότητα κτλ) και συνδέονται λειτουργικά με το όραμά του, όπως έχει διατυπωθεί και αποτυπωθεί από την Επιτροπή Σχεδίου Δράσης και αναθεωρείται από τον Σύλλογο Διδασκόντων (αν υπάρχει διαφοροποίηση).

- Συζητούνται οι προτάσεις των εκπαιδευτικών για το Σχέδιο Δράσης του σχολείου ώστε να απαρτίζουν ένα αρμονικό συνεκτικό σύνολο που υπηρετεί τους επιμέρους στόχους του σχολείου και το γενικό του όραμα αλλά συγχρόνως να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών και εγκρίνονται τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

- Αποφασίζονται οι συνεργασίες που θα επιδιωχθούν (π.χ. με Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, με Υπεύθυνους Σχολικών Δραστηριοτήτων, με ΚΠΕ, με εξωτερικούς εταίρους, ειδικούς, επιστήμονες, εκπροσώπους και φορείς της κοινωνίας των πολιτών), η ενημέρωση/εκπαίδευση από φορείς και συγγραφικές ομάδες των εκπαιδευτικών υλικών του αποθετηρίου Πλατφόρμας 21+, προγραμματίζονται ενδοσχολικές δράσεις και επιμορφώσεις.

- Γίνεται ένας αρχικός προγραμματισμός των δράσεων δημοσιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του Σχεδίου Δράσης.

- Συντάσσεται σχετικό πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

- Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί ένα δυναμικό έγγραφο το οποίο αναρτάται από τον Διευθυντή/ντρια ή Προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας και μπορεί να επικαιροποιείται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης του σχολείου

Μεταξύ άλλων πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Ενημερώνεται η σχολική κοινότητα (Σχολικό Συμβούλιο, γονείς-κηδεμόνες, κ.ά.) για το Σχέδιο Δράσης του σχολείου, το οποίο αναρτάται και στην ιστοσελίδα.

- Υλοποιούνται οι προγραμματισμένες ή και επιπρόσθετες συνεργασίες (βλ. σχετικό πεδίο του Σχεδίου Δράσης).

- Υλοποιούνται ενδοσχολικές δράσεις και επιμορφώσεις που προσφέρονται μέσω του ΙΕΠ ή μέσω άλλων φορέων (βλ. σχετικό πεδίο του Σχεδίου Δράσης).

- Υλοποιούνται δράσεις δημοσιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων.

- Αναρτώνται στην Πλατφόρμα 21+ καλές πρακτικές, τελικά προϊόντα και ό,τι άλλο θεωρηθεί σημαντικό για τη δημοσιοποίηση και διάχυση του προγράμματος στην ευρύτερη σχολική κοινότητα.

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ολοκλήρωση και αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης του σχολείου

Καθώς τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων ξεκινούν να υλοποιούνται στο νηπιαγωγείο, οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται διαρκώς μεταξύ τους σε παιδαγωγικές συναντήσεις που μπορούν να ορίζουν π.χ. με τη λήξη ενός εργαστηρίου, ενός Θεματικού Κύκλου. Θα τους δίνεται έτσι η δυνατότητα να στοχάζονται πάνω σε αυτό, να ανταλλάσσουν απόψεις και να μοιράζονται την εμπειρία τους ώστε να προχωρούν σε πιθανό επανασχεδιασμό του επόμενου εργαστηρίου και αργότερα του επόμενου Θεματικού Κύκλου. Στο τέλος του Α' τετραμήνου, αφού θα έχει ολοκληρωθεί ο πρώτος Θεματικός Κύκλος και ένα μέρος του δεύτερου, γίνεται μια διαδικασία ανατροφοδότησης, στοχασμού και αναστοχασμού, σχετικά με την πορεία υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης του σχολείου. Αυτή μπορεί να γίνει θεσμοθετημένα μέσω μιας ειδικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων και οι εκπαιδευτικοί να προχωρήσουν σε πιθανές αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις του αρχικού Σχεδίου Δράσης.

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς πραγματοποιείται συνολική αξιολόγηση της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης, καταγράφονται οι επιτυχίες, οι τυχόν αποτυχίες, τα οφέλη που προέκυψαν από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, εντοπίζονται τυχόν αδυναμίες και υστερήσεις και προγραμματίζεται μια εκδήλωση για την παρουσίαση των επιτευγμάτων στους γονείς και στην τοπική κοινωνία.

Το ετήσιο ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης του σχολείου, πλέον αποτελεί ένα ολοκληρωμένο απολογισμό της «διαδρομής» του σχολείου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

**Πρόταση σχεδίου Δράσης της Σχολικής
Μονάδας για τη Θεματική ενότητα:
«Φροντίζω το περιβάλλον»**

2. Βαθμίδα: Γυμνάσιο

Πρόταση Σχεδίου Δράσης της Σχολικής Μονάδας

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ- ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ .....
Σχολική μονάδα	Γυμνάσιο
Αριθμός τμημάτων	
Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων	
Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)	
<p>Πρόλογος Στην αρχή του σχολικού έτους εκπονείται το Σχέδιο Δράσης του Σχολείου το οποίο περιλαμβάνει εργαστήρια και από τις τέσσερις (4) Θεματικές Ενότητες, διάρκειας 5 έως 7 εβδομάδων. Οι τέσσερις (4) Θεματικές Ενότητες είναι οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Φροντίζω το περιβάλλον B. Δημιουργώ και καινοτομώ Γ. Ενδιαφέρομαι και ενεργώ Δ. Ζω καλύτερα-Ευ Ζην <p>1. Το όραμα του σχολείου μας Ο σκοπός του σχολείου μας είναι η δημιουργία πολιτών με γνώσεις, συναίσθημα, δεξιότητες, ικανότητες και φιλοδοξίες να συμβάλλουν σε έναν καλύτερο κόσμο για τους ίδιους, για όλους τους ανθρώπους και για τις επερχόμενες γενιές. Μέσα από τη δημιουργική συμμετοχή των μαθητών/-τριών και την ενεργή συμμετοχή όλων εκπαιδευτικών του σχολείου, επιδιώκουμε τον αναπροσανατολισμό του σχολείου προς μια κοινότητα μάθησης και πρακτικής που θέτει στο κέντρο του ενδιαφέροντος τον μαθητή και τις ανάγκες του. Υιοθετούμε σε αυξανόμενο βαθμό σύγχρονες παιδαγωγικές πρακτικές, τεχνικές, μεθόδους και τεχνικές, ομαδοσυνεργατικές, ενεργητικές, διερευνητικές, δημιουργικές και καινοτόμες, ώστε να ανταποκριθούμε στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες, στα διαφορετικά μαθησιακά στυλ και στα διαφορετικά ενδιαφέροντα των μαθητών μας. Θεωρούμε τους γονείς κεφάλαιο για το σχολείο μας και συνοδοιπόρους στην πορεία προς την αειφορία και στην συμπεριληπτική εκπαίδευση. Φροντίζουμε πάνω απ' όλα το καλό σχολικό κλίμα, τις άριστες σχέσεις, την συναίσθηματική εγγύτητα όλων και την αλληλεγγύη ως βάση των σχέσεων μας.</p>	

2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ – ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Το Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας αποτελεί την αποτύπωση του ετήσιου σχεδιασμού του σχολείου σε όλα τα πεδία δράσης του, δηλαδή στη διδασκαλία και μάθηση, στη λήψη αποφάσεων, στις σχέσεις με τους γονείς και την τοπική κοινωνία, στη διαχείριση του κτιρίου κτλ. Σε αυτό αποτυπώνονται:

Α) Οι στόχοι του σχολείου ως προς τη διδασκαλία και μάθηση (μέθοδοι διδασκαλίας, συνεργασία εκπαιδευτικών για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης, δράσεις για τη βελτίωση του σχολικού κλίματος και των σχέσεων μεταξύ των παραγόντων της σχολικής ζωής, ενδοσχολική και εξωσχολική επιμόρφωση, μαθησιακές και πολιτιστικές δραστηριότητες, συνεργασίες με φορείς και άτομα εκτός σχολείου, διδακτικές και εκπαιδευτικές επισκέψεις, Ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, συμμετοχή σε διαγωνισμούς, μείωση της παραβατικότητας και της σχολικής εγκατάλειψης, πολιτιστικές-περιβαλλοντικές και άλλες εκδηλώσεις εντός και εκτός σχολείου, δράσεις ενημέρωσης της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας για τις δραστηριότητες του σχολείου κα.

Β) Οι στόχοι του σχολείου ως προς τη δημοκρατική του λειτουργία, δηλαδή δημοκρατική λήψη αποφάσεων στο σύλλογο διδασκόντων, δημοκρατική και ουσιαστική λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων, τακτική σύγκληση του Σχολικού Συμβουλίου, να διαμορφωθεί πολιτική προστασίας της υγείας των μαθητών και των εκπαιδευτικών του σχολείου, να αναληφθούν δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης μέσα και έξω από το σχολείο, κ.ά.

Γ) Οι στόχοι του σχολείου σχετικά με τη διαχείριση των πόρων και την φιλική προς το περιβάλλον λειτουργία του, όπως π.χ. η μείωση της κατανάλωσης χαρτιού φωτοτυπίας, καύσιμου θέρμανσης, ηλεκτρικής ενέργειας και νερού, η χρήση οικολογικών καθαριστικών για τον καθαρισμό του σχολείου, η μείωση της παραγωγής στερεών απορριμμάτων, η αξιοποίηση ανακυκλώσιμων υλικών για χειροτεχνίες και άλλες δραστηριότητες, η επιδιόρθωση και επαναχρησιμοποίηση υλικών, η πιθανή δημιουργία σχολικού κήπου, η εγκατάσταση και λειτουργία κομποστοποιητή, η αισθητική αναβάθμιση του σχολείου, η φύτευση δέντρων και καλλωπιστικών θάμνων, η εγκατάσταση συστήματος συλλογής βρόχινου νερού, η συμμετοχή του σχολείου σε δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος (καθαρισμοί ακτών, αναδασώσεις, προστασία αδέσποτων ζώων κα).

Δ) Η ενδιάμεση στάση αναστοχασμού και πιθανής αναθεώρησης του Σχεδίου Δράσης. Αυτή η στάση μπορεί να συμπέσει με το τέλος του Α' τετραμήνου.

Ε) Παρουσίαση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων που υλοποιήθηκαν σε μια εκδήλωση προς το τέλος της σχολικής χρονιάς

Στ) Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης του σχολείου, επιβράβευση ομάδων και ατόμων, αποτύπωση και δημοσιοποίηση των επιτευγμάτων και καταγραφή των αναθεωρημένων στόχων για την επόμενη σχολική χρονιά.

3. Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Κατά την έναρξη του διδακτικού έτους στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της σχολικής μονάδας, πραγματοποιείται ειδική συνεδρίαση του συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. Προετοιμασία για τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης του σχολείου

Ενέργειες που είναι σκόπιμο να προηγηθούν της ειδικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης του σχολείου των Εργαστήριων Δεξιοτήτων είναι οι ακόλουθες:

- Ο Σύλλογος Διδασκόντων ορίζει μια Επιτροπή Σχεδίου Δράσης. Σ' αυτήν συμμετέχουν: ο/η Διευθυντής/ντρια, Υποδιευθυντή/ντρια (αν υπάρχει), 1-3 εκπρόσωποι του εκπαιδευτικού προσωπικού, εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων (15μελούς), το προσωπικό καθαριότητας, το προσωπικό του κυλικείου και πιθανώς εκπρόσωπος του τοπικού Δήμου.

Η επιτροπή Σχεδίου Δράσης αξιοποιώντας κατάλληλες μεθόδους (π.χ. ανάλυση SWOT) προβαίνει σε καταγραφή των δυνατών, αδύνατων σημείων, των αναγκών και των εξωτερικών δυσκολιών του σχολείου και ιεράρχησή τους. Καταγράφει σε ένα συνοπτικό κείμενο το όραμα του σχολείου με ορίζοντα πενταετίας.

Οι εκπαιδευτικοί συζητούν με τα παιδιά σχετικά με το όραμα τους για ένα καλύτερο σχολείο, καταγράφουν ιδέες και προτάσεις, αποτυπώνουν τις απόψεις για αλλαγές στη λειτουργία του σχολείου, στις εγκαταστάσεις και υποδομές.

Οι εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων διερευνούν το προφίλ κάθε τμήματος και των αναγκών και των επιθυμιών των μαθητών /και μαθητριών και διαμορφώνουν μια αρχική επιλογή για τα επιμέρους θέματα που θα μπορούσαν να δουλέψουν σε κάθε τμήμα. Μπορούν επίσης να καθορίσουν τη σειρά με την οποία θα προσεγγιστούν οι Θεματικοί κύκλοι.

Συνεργάζονται οι εκπαιδευτικοί κάθε τάξης, αν είναι περισσότεροι του ενός αυτοί που θα αναλάβουν τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων ώστε να εξασφαλιστεί η ομαλή υλοποίηση των εργαστηρίων που θα επιλεγούν και θα εγκριθούν από το Σύλλογο Διδασκόντων.

Γίνεται συζήτηση στον σύλλογο διδασκόντων για την προϋπάρχουσα εμπειρία του σχολείου από την ενασχόληση με Θεματολογία σχετική με αυτή των Θεματικών Κύκλων, την καλλιέργεια δεξιοτήτων και ανάδυση του προφίλ του σχολείου, καθώς και των αναγκών του.

Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου συζητούν μεταξύ τους και με τα παιδιά κάθε τμήματος, σχετικά με πρωτοβουλίες που μπορούν να αναλάβουν είτε σε επίπεδο τμήματος (π.χ. αισθητική αναβάθμιση του τμήματος) είτε σε επίπεδο σχολείου (π.χ. παρακολούθηση της κατανάλωσης χαρτιού φωτοτυπίας). Αυτές οι πρωτοβουλίες μπορούν να αναληφθούν από ολόκληρα τμήματα, από μεμονωμένες ομάδες που προέρχονται από ένα τμήμα ή από περισσότερα τμήματα. Οι ίδιες οι μαθητικές ομάδες μπορεί να προέρχονται από το ίδιο τμήμα, την ίδια τάξη ή διαφορετικά τμήματα διαφορετικών τάξεων. Οι ομάδες αυτές είναι πιθανό και δυνατό να εργάζονται συμπληρωματικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συνεργάζονται μεταξύ τους, με εκπροσώπους έγκριτων φορέων, με τους γονείς των μαθητών/μαθητριών και να οργανώνουν δραστηριότητες τόσο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

	<p>σε επίπεδο τμήματος/τάξης όσο και σε επίπεδο σχολείου, δίνοντας έμπρακτα την Ολιστική Διάσταση της προσέγγισης του Σχεδίου Δράσης του Σχολείου.</p>
Β. Η Ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων	<p>Αφού έχει προηγηθεί η απαραίτητη προετοιμασία και συνεργασία πραγματοποιείται η ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων κατά την οποία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συμφωνείται ο βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης και το όραμα του σχολείου γενικά και ως προς τις Δεξιότητες, με βάση το πόρισμα της ανάλυσης αναγκών του σχολείου. - Συμφωνούνται οι στόχοι της σχολικής μονάδας όπως αποτυπώνονται στο όραμα και στο συνοδευτικό κείμενο της ανάλυσης αναγκών του σχολείου (σχολικό κλίμα, σχολικό κοινότητα, τοπική κοινότητα κτλ) και συνδέονται λειτουργικά με το όραμά του, όπως έχει διατυπωθεί και αποτυπωθεί από την Επιτροπή Σχεδίου Δράσης και αναθεωρείται από τον Σύλλογο Διδασκόντων και τα Σχολικά Συμβούλια. - Εγκρίνονται τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων όπως προτείνονται από τους εκπαιδευτικούς στους οποίους ανέθεσε ο Σ.Δ. την υλοποίησή τους. - Συζητούνται οι προτάσεις των εκπαιδευτικών για το Σχέδιο Δράσης του σχολείου με τη φροντίδα, στο μέτρο του δυνατού, αυτά να απαρτίζουν ένα αρμονικό συνεκτικό σύνολο που υπηρετεί τους επιμέρους στόχους του σχολείου και το γενικό του όραμα, με φροντίδα να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών. - Ορίζεται/ορίζονται ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός ή οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί ανά τμήμα ή ομάδα, ο/η οποίος/α-οι οποίοι θα υλοποιήσουν κομμάτι από το ετήσιο Σχέδιο Δράσης που έχει αναλάβει. Την εποπτεία του Σχεδίου Δράσης του σχολείου έχει η Επιτροπή Σχεδίου Δράσης. - Αποφασίζονται οι συνεργασίες που θα επιδιωχθούν (π.χ. με Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, με Υπεύθυνους Σχολικών Δραστηριοτήτων, με ΚΠΕ, με εξωτερικούς εταίρους, ειδικούς, επιστήμονες, εκπροσώπους και φορείς της κοινωνίας των πολιτών), η ενημέρωση/εκπαίδευση από φορείς και συγγραφικές ομάδες των εκπαιδευτικών υλικών του αποθετηρίου Πλατφόρμας 21+, προγραμματίζονται ενδοσχολικές δράσεις και επιμορφώσεις. - Γίνεται ένας αρχικός προγραμματισμός των δράσεων δημοσιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του Σχεδίου Δράσης. - Συντάσσεται σχετικό πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

Γ. Υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης του σχολείου	<p>Μεταξύ άλλων πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημερώνεται η σχολική κοινότητα (Σχολικό Συμβούλιο, γονείς-κηδεμόνες, κ.ά.) για το Σχέδιο Δράσης του σχολείου, το οποίο αναρτάται και στην ιστοσελίδα. - Υλοποιούνται οι προγραμματισμένες ή και επιπρόσθετες συνεργασίες (βλ. σχετικό πεδίο του Σχεδίου Δράσης). - Υλοποιούνται ενδοσχολικές δράσεις και επιμορφώσεις που προσφέρονται μέσω του ΙΕΠ ή μέσω άλλων φορέων (βλ. σχετικό πεδίο του Σχεδίου Δράσης). - Υλοποιούνται δράσεις δημοσιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων. - Αναρτώνται στην Πλατφόρμα 21+ καλές πρακτικές, τελικά προϊόντα και ότι άλλο θεωρηθεί σημαντικό για τη δημοσιοποίηση και διάχυση του προγράμματος στην ευρύτερη σχολική κοινότητα.
---	---

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ			
Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων Κείμενο 100 λέξεων (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) στην μορφή λίστας για κάθε Θεματικό Κύκλο.			
 Ζω καλύτερα- Ευ ζην	 Φροντίζω το Περιβάλλον	 Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	 Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία

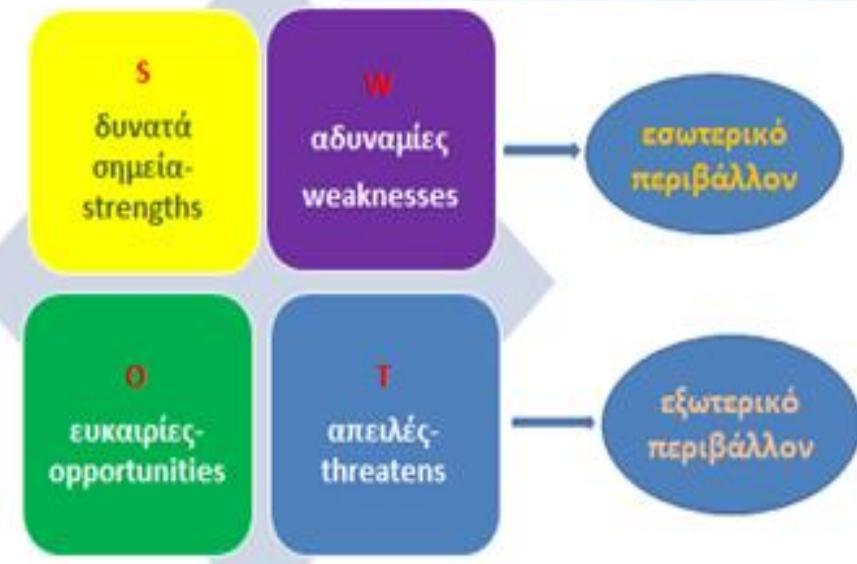
Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης (σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)	
	<p>Στο τέλος του Α' τετραμήνου γίνεται μια διαδικασία ανατροφοδότησης και αναστοχασμού, σχετικά με την πορεία υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης. Αυτή μπορεί να γίνει θεσμοθετημένα μέσω των συνεδριάσεων των μαθητικών κοινοτήτων και μιας ειδικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων. Η Επιτροπή Σχεδίου Δράσης, λαμβάνει υπόψη όλες τις προτάσεις που κατατίθενται και στην ειδική συνεδρίαση παρουσιάζει τις προτάσεις της για πιθανές αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις του Σχεδίου Δράσης. Ο Σ.Δ. αποφασίζει σχετικά. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς πραγματοποιείται συνολική αξιολόγηση της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης, πάλι οργανωμένα σε επίπεδο τμημάτων με τις μαθητικές κοινότητες και σε επίπεδο Σχολικού Συμβουλίου που συγκαλείται επί τούτου.</p>

	<p>Καταγράφονται οι επιτυχίες, οι τυχόν αποτυχίες, τα οφέλη που προέκυψαν από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, εντοπίζονται τυχόν αδυναμίες και υστερήσεις και προγραμματίζεται μια εικδήλωση για την παρουσίαση των επιτευγμάτων στους γονείς και στην τοπική κοινωνία.</p> <p>Το ετήσιο ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης του σχολείου, πλέον αποτελεί ένα ολοκληρωμένο απολογισμό της «διαδρομής» του σχολείου.</p>
ως προς το σχολικό κλίμα γενικά	
ως προς τη ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)	
ως προς την τοπική κοινότητα	
Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος	
Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπέρβλητα)	
Προτάσεις προς το ΙΕΠ	
<p>Στη μορφή λίστας (150 λέξεις)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ..... ● ..... ● ..... ● ..... ● 	

Τι είναι η SWOT ανάλυση

Σκοπός: Να αναγνωριστούν τα δυνατά σημεία και οι αδυναμίες ενός οργανισμού -όπως είναι το σχολείο- τα οποία αποτελούν το εσωτερικό του περιβάλλον και οι ευκαιρίες και οι απειλές οι οποίες αποτελούν το εξωτερικό περιβάλλον

Από: Αποστολόπουλος Κ., Καλαϊτζίδης Δ., Χιόνη Μ. Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Πιλοτική Εφαρμογή 2020-21. Οι διαδικασίες υλοποίησης του Πιλοτικού Προγράμματος στο Γυμνάσιο καθώς και τα Σχέδια Δράσης Σχολείου και Τμήματος. Συνεδρία Διευθυντών/τριών Γυμνασίων

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»
που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.
To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ενέργεια - εργασία - αλληλεγγύη

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

